

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ТУКАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
«КЕЧЕ ШИЛНЭ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ»
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ СОВЕТЫ**

КАРАР

«21» декабрь 2023 ел

№ 9/1

**«Муниципаль берәмлек Советының 2019 елның 21 октябрендәге 5/1
номерлы каары белән расланган Татарстан Республикасы Тукай
муниципаль районы «Кече Шилнэ авыл жирлеге» муниципаль
берәмлеге уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында»**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 02 мартаңдагы 25-ФЗ номерлы Федераль закон, 2021 елның 11 июнендәге 170-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациисе Бюджет кодексы, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Кече Шилнэ авыл жирлеге уставының 20, 95-97 статьялары нигезендә Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Кече Шилнэ авыл жирлеге Советы

КАРАР БИРДЕ:

1. 2019 елның 21 октябрендәге 5/1 номерлы Совет каары белән расланган «Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы «Кече Шилнэ авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставына тубәндәге үзгәрешләр һәм өстәмәләрне кертергә:

1.1 11 маддәнең 7 пункты 2 абзацын тубәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Әгәр жирле референдум жирлек Советы тарафыннан билгеләнгән срокларда билгеләнмәгән очракта, референдум гражданнар, сайлау берләшмәләре, жирлек башлыгы, Татарстан Республикасы дәүләт хакимијите органнары, Татарстан Республикасы Сайлау комиссиясе яки Тукай муниципаль районы прокуроры мөрәжәгате нигезендә суд тарафыннан билгеләнә. Суд билгеләгән жирле референдумны жирле үзидарә органнарына сайлауларны, жирле референдумны әзерләүне һәм үткәрүне оештыручи сайлау комиссиясе (алга таба – сайлау комиссиясе) оештыра, ә аны үткәрүне тәэммин итү Татарстан Республикасы дәүләт хакимијите башкарма органы яки суд тарафыннан жирле референдум үткәрүне тәэммин итү йөкләнгән башка орган тарафыннан башкарыла.»;

1.2 12 маддәнең 4 пунктын тубәндәге редакциядә бәян итәргә:

«4. Муниципаль сайлауларны әзерләү һәм үткәрү жирле үзидарә органнарына сайлауларны, жирле референдумны әзерләүне һәм үткәрүне оештыручи сайлау комиссияләренә (алга таба – сайлау комиссиясе) аларның компетенциясе чикләрендә йөкләнә.»;

1.3. 13 маддәнен 5, 8, 12 пунктларын тубәндәге редакциядә бәян итәргә:

«5. Инициатив төркем жирле үзидарә органнарына сайлауларны, жирле референдумны әзерләүне һәм үткәрүне оештыручи сайлау комиссиясенә (алга таба – сайлау комиссиясе) инициатив төркемне теркәү турында үтенечнамә белән мөрәҗәгать итә. Инициатив төркемнең үтенечнамәсендә жирлек Советы депутатының, жирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасының, жирлек башлыгының конкрет хокукка каршы каарына яки гамәлләренә (гамәл кылмавына) күрсәтмә булырга тиеш, ул аны чакыртып алу өчен нигез булып тора, гражданың фамилиясе, исеме, әтисенең исеме, туган көне һәм урыны, паспортының яки аны алыштыручи документның сериясе, номеры һәм датасы, аны биргән органның исеме яки коды, шулай ук инициатив төркемнең һәр әгъзасының һәм аның исеменнән жирлек территориясендә эш итәргә вәкаләтле затларның яшәү урыны адресы күрсәтелергә тиеш. Инициатив төркем үтенечнамәсе күрсәтелгән төркемнең барлык әгъзалары тарафыннан имзаланырга тиеш. Үтенечнамәгә суд каары теркәлергә тиеш, ул күрсәтелгән хокука каршы каарны яки депутатның гамәлләрен (гамәл кылмавын) раслый.

8. Сайлау комиссиясе инициатив төркемнең үтенечнамәсен караганда, жирлек Советы депутатын, жирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасын, жирлек башлыгын чакыртып алу буенча жирлек Советы тарафыннан тавыш бирүне билгеләгендә, тиешле депутат, жирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасы, жирлек башлыгы аны чакыртып алу өчен нигез буларак тәкъдим ителә торган шартлар турында аңлатмалар бирергә, кирәkle документларны тапшырырга хокуклы. Әлеге депутатка, жирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасына, жирлек Башлыгына алдан, сайлау комиссиясе, жирлек Советы утырышлары уздыру көненә кадәр өч көннән дә соңга калмыйча, аларны үткәрү вакыты һәм урыны турында язмача хәбәр итelerгә тиеш.

12. Сайлау комиссиясе чакыртып алу буенча тавыш бирүгә рәсми йомгак ясаганнан соң, биш көн эчендә инициатив төркемгә, жирлек Советына һәм жирлек Советының тиешле депутатына, жирле үзидарәнең сайланулы орган әгъзасына, жирлек Башлыгына аны чакыртып алу буенча тавыш бирү нәтижәләре турында язмача хәбәр итә.

1.3 31 маддәнен 10, 11 пунктларын тубәндәге редакциядә бәян итәргә:

«10. Коррупциягә каршы тору турында Россия Федерациясе законнары нигезендә жирлек Советы депутаты, жирлек Башлыгы, жирле үзидарәнең башка сайланулы вазыйфаи заты тарафыннан тапшырыла торган керемнәр, чыгымнар, мәлкәт һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләр турында белешмәләрнең дөреслеген һәм тулылыгын тикшерү Татарстан Республикасы Башлыгы (Рәисе) (Татарстан Республикасы Премьер-министр) каары нигезендә Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

11. Өлөгө маддәнең 10 өлеше нигезендә үткәрелгән тикшерү нәтижәсендә «Коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон, «Дәуләт вазыйфаларын биләгән затларның һәм башка затларның чыгымнары аларның керемнәренә туры килүен контролльдә тоту турында» 2012 елның 3 декабрендәге 230-ФЗ номерлы Федераль закон, «Затларның аерым категорияләренә Россия Федерациясе территориясе чикләреннән тышта урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертемнәр) ачуны һәм тотуны, саф акча средстволарын һәм кыйммәтле әйберләрне саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм (яки) алардан файдалануны тыю турында» 79-ФЗ Федераль закон белән билгеләнгән чикләүләрне, тыюларны үтәмәү, вазыйфаларны башкармау фактлары ачыklаганда, Татарстан Республикасы Башлыгы (Рәисе) (Татарстан Республикасы Премьер-министры) жирлек Советы депутаты, сайланулы жирле үзидарә органы әгъзасы, жирлек Башлыгы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату яки күрсәтелгән затларга карата башка жаваплылык чарасын куллану турында гариза белән тиешле карап кабул итәргә вәкаләтле жирле үзидарә органына яки судка мөрәҗәгать итә.»;

1.4 31 маддәнең 14 пункты үз көчен югалткан;

1.5 33 маддәнең 1 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1. Яңа чакырылыш жирлек Советы беренче утырышка депутатларның билгеләнгән саныннан өттән ике өлеше сайланган көннән соң ун көннән дә соңга калмыйча жыела. Сайлаулардан соң беренче утырыш – жирлек Башлыгы, э ул булмаган очракта, жирле үзидарә органнарына сайлауларны, жирле референдумны әзерләүне һәм үткәрүне оештыруучы сайлау комиссиясе (алга таба – сайлау комиссиясе) тарафыннан чакырыла.»;

1.6 34 маддәнең 1 өлеше 13 пунктын яңа редакциядә бәян итәргә:

«13) жирле үзидарә органнарына сайлауларны, жирле референдумны әзерләүне һәм үткәрүне оештыруучы сайлау комиссиясе (алга таба – сайлау комиссиясе) әгъзаларын билгеләү»;

1.7 39 маддәнең 3 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«3. Жирлек Советы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган очракта, жирле үзидарә органнарына сайлауларны, жирле референдумны әзерләүне һәм үткәрүне оештыруучы сайлау комиссиясе (алга таба – сайлау комиссиясе) жирлек Советы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында карап үз көченә кергәннән соң 14 көннән дә соңга калмыйча, ул жирлек Советы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктатканнан соң алты айдан да соңга калмыйча үткәрелә.»;

1.8 41 маддәнең 7 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«7. Татарстан Республикасы Башлыгы (Рәисе) (Татарстан Республикасы Премьер-министр) жирлек Советы депутаты вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында

гариза белән мөрәжәгать иткән очракта, вәкаләтләрне вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килү өсүп жирлек Советына элеге гаризаның керү өсүе тора.

1.9 43 маддәнен 1 пункты 2 абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Жирлек Башлыгын сайлау жирлек Советы депутатлары тәкъдим иткән кандидатлар арасыннан, шул исәптән жирлек, иҗтимагый берләшмәләр, Татарстан Республикасы Башлыгы (Рәисе) тәкъдимнәре нигезендә башкарала.»;

1.10 47 маддәнен 3 пункты 2 абзацын, 4 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Аңа карата Татарстан Республикасы Башлыгы (Рәисе) (Татарстан Республикасы Премьер-министры) тарафыннан аны вазыйфадан азат итү турында хокукий акт чыгарылган жирлек Башлыгы элеге хокукий актка рәсми басылып чыккан көннән соң 10 көн эчендә суд тәртибендә шикаять бирергә хокуклы. Суд шикаятыне каарга һәм, аны тапшырган көннән соң 10 көннән дә соңга калмыйча, каар кабул итәргә тиеш.

4. Татарстан Республикасы Башлыгының (Рәисенең) (Татарстан Республикасы Премьер-министрның) аны вазыйфадан азат итү турында хокукий акты яки жирлек Советының жирлек Башлыгын отставкага жибәрү турында каары нигезендә вәкаләтләре туктатылган жирлек Башлыгы элеге хокукий актка яки каарга шикаять биргән очракта, жирлек Советы суд каары законлы көчченә кергәнче, жирлек Башлыгын сайлау турында каар кабул итәргә хокуклы түгел.»;

1.11 54 маддәне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1. Жирле үзидарә органнарына сайлауларны, жирле референдумны әзерләүне һәм үткәрүне оештыруучы сайлау комиссиясе (алга таба – сайлау комиссиясе) муниципаль сайлаулар, жирле референдум, жирле үзидарә Советы депутатын, жирле үзидарәнен сайланулы органы өгъзасын, жирлек Башлыгын чакыртып алу буенча тавыш бирүне, жирлек чикләрен үзгәртү, жирлекне үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча тавыш бирүне оештыра.

2. Сайлау комиссиясе жирлекнең жирле үзидарә органнары структурасына керми торган муниципаль орган булып тора.

3. Сайлау комиссиясе «Россия Федерациясе гражданнары сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокуқының төп гарантияләре турында» 2002 елның 12 июнендейгэ 67-ФЗ номерлы Федераль законда, Татарстан Республикасы Сайлау кодексында билгеләнгән тәртиптә жирлек Советы тарафыннан төзелә.

4. Сайлау комиссиясенең вәкаләтләр срокы биш ел тәшкил итә.

5. Сайлау комиссиясе хәлиткеч тавыш бирү хокуку белән 6 кешедән төзелә.

6. Сайлау комиссиясе эшчәнлеген финанс белән тәэммин итү жирлек бюджетында Россия Федерациясе бюджетларының чыгымнары классификациясе нигезендә аерым юл белән карала.

7. Сайлау комиссиясе вәкаләтләре, аның эшчәнлеге тәртибе һәм гарантияләре федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, элеге устав белән җайга

салына. Жирлек Советы мөрәжәгате нигезендә кабул ителгән Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе каары буенча сайлау комиссиясе вәкаләтләре территориаль сайлау комиссиясенә йөкләнергә мөмкин.»;

1.12 56 маддәнең 1 пунктын түбәндәге редакциядә бәяң итәргә:

«1. Муниципаль хезмәт вазыйфасы – әлеге устав, жирле үзидарә органы, жирле үзидарә органнарына сайлауларны, жирле референдумны әзерләүне һәм үткәрүне оештыручы сайлау комиссиясе (алга таба - сайлау комиссиясе) яки муниципаль вазыйфаны биләүче зат вәкаләтләрен үтәүне тәэмин итү буенча билгеләнгән вазыйфалар даирәсе нигезендә барлыкка килә торган жирле үзидарә органындағы, сайлау комиссиясе аппаратындағы вазыйфа.

1.13 57 маддәнең 1, 3 пунктларын түбәндәге редакциядә бәяң итәргә:

«1. Муниципаль вазыйфаларны биләүче затлар булып депутат, жирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасы, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи заты, муниципаль брәмлекнән дайми нигездә эшләүче һәм юридик зат булып торучы, жирле үзидарә органнарына сайлауларны, жирле референдумны әзерләүне һәм үткәрүне оештыручы сайлау комиссиясенә (алга таба - сайлау комиссиясе) хәлиткеч тавыш хокукуна ия, комиссиядә дайми (штат) нигездә эшләүче әгъзасы тора.

3. Жирле үзидарә органнары, сайлау комиссиясе эшчәнлеген техник тәэмин итү буенча вазыйфаларны башкаручы затлар муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләми һәм муниципаль хезмәткәрләр булмый.»;

1.14 58 маддәнең 1 өлеше 5 пунктын, 3 өлеше 4 пунктын түбәндәге редакциядә бәяң итәргә:

«5) билгеләнгән тәртиптә вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәклө мәгълүмат һәм материаллар алу, шулай ук жирле үзидарә органы, жирле үзидарә органнарына сайлауларны, жирле референдумны әзерләүне һәм үткәрүне оештыручы сайлау комиссиясе (алга таба – сайлау комиссиясе) эшчәнлеген камилләштерү турында тәкъдимнәр керту;

4) жирле үзидарә органында, сайлау комиссиясе аппаратында билгеләнгән эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен, вазыйфаи инструкцияне, хезмәт мәгълүматы белән эшләү тәртибен үтәргә;»;

1.15 59 маддәнең 2 пунктын түбәндәге редакциядә бәяң итәргә:

«2. Жирле үзидарә органы, жирле үзидарә органнарына сайлауларны, жирле референдумны әзерләүне һәм үткәрүне оештыручы сайлау комиссиясе (алга таба – сайлау комиссиясе) юкка чыгарылу яки жирле үзидарә органы, сайлау комиссиясе аппараты хезмәткәрләре штаты кыскару сәбәпле муниципаль хезмәткәрләр белән хезмәт килешүе өзелгәндә, муниципаль хезмәткәргә, оешма бетерелүгә яисә оешма хезмәткәрләре штаты кыскартылууга бәйле рәвештә эштән азат ителгән очракта, хезмәт законнары белән билгеләнгән гарантияләр бирелә.»;

1.16 65 маддәнең 3 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«3. Жирле үзидарә органнарына сайлауларны, жирле референдумны әзерләүне һәм үткәрүне оештыручи сайлау комиссиясе (алга таба – сайлау комиссиясе) әгъзаларына әлеге органнар эшендә катнашкан вакытка законнар, жирлек Советы қаарлары нигезендә акчалата компенсация түләнэ.

1.17 72 маддәнең 1 пункты 1, 2 өлешләре, 2 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1) затның ул бер яғы булган мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау һәм (яки) жайга салу буенча чаралар күрмәве, федераль законнарда билгеләнгән очраклардан тыш;
2) затның үз керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренен) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүмат бирмәве, федераль законнарда билгеләнгән очраклардан тыш, яки белә торып дөрес булмаган яисә тулы булмаган мәгълүмат бирүе;

2. Муниципаль вазыйфанды биләүче затка аның кул астындагы затның мәнфәгатьләр каршылыгына китерә яки китерә ала торган шәхси кызыксынуы барлыкка килүе турында билгеле булганда, мәнфәгатьләр каршылыгын булдырмау һәм (яки) жайга салу буенча чаралар күрмәгән очракта, шулай ук ышаныч югалту сәбәпле, ул эштән (вазыйфадан) азат ителергә тиеш, федераль законнарда билгеләнгән очраклардан тыш.»;

1.18 88 маддәнең 7 өлеше 3 абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«- Татарстан Республикасы Башлыгының (Рәисенең) Татарстан Республикасы Дәүләт Советына юлламасы;»

2. Элеге каарны гамәлдәгә законнарда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәвенә юнәлтергә.
3. Элеге каарны Кече Шилнә авыл жирлегенең мәгълүмат стендларында урнаштырып, халыкка игълан итәргә.
4. Элеге каарны районның рәсми сайтында һәм Татарстан Республикасы рәсми хокукый мәгълүмат порталында урнаштырырга.
5. Элеге каар үтәлешен контролльдә тотуны законлылык һәм хокук тәртибе буенча дайми комиссиягә йөкләргә.

Муниципаль берәмлек Башлыгы,
Совет рәисе

А.Г.Даутов

